

Addendum jaarverslag 2018
Delfstoffen en aardwarmte in Nederland

Toelichting op substantiële wijzigingen in de classificatie van gasvoorraden van het Groningen gasveld op basis van het Petroleum Resources Management System (PRMS).

Deze toelichting is bedoeld om de onderbouwing te verduidelijken van de substantiële wijzigingen in de classificatie van de gasvoorraden van het Groningen veld zoals gerapporteerd in het Jaarverslag Delfstoffen en Aardwarmte 2018. Het jaarverslag duidt de status van deze delfstoffen en aardwarmte met als peildatum 1 januari 2019 met in acht neming van veranderingen gedurende 2018.

Voorraadclassificatie

Sinds 2012 hanteert TNO het Petroleum Resources Management System (PRMS) waarin op basis van economische (sub)klassen de olie- en aardgasvoorraden worden geclassificeerd (zie Appendix voor definities). Conform Art. 113 van het Mijnbouwbesluit (www.nlog.nl) ontvangt TNO de voorraadramingen conform PRMS methodiek van de uitvoerders. TNO controleert de gegevens om de geldigheid en een consistente interpretatie van PRMS-richtlijnen door alle uitvoerders te waarborgen. In het jaarverslag wordt de klasse met de hoogste waarschijnlijkheid van ontwikkeling, "reserves", en de minder zekere subklasse "In afwachting van productie" (subklasse van voorwaardelijke voorraden), opgenomen (zie figuur 1). De voorraden in de lagere subklassen van de voorwaardelijke voorraden, "Wachtend op ontwikkeling", "Ontwikkeling onduidelijk" en "ontwikkeling niet rendabel" worden niet opgenomen in het jaarverslag aangezien er grote onzekerheid is of deze voorraden ooit als reserves zullen worden ontwikkeld (zie Appendix PRMS voor definities).

Per 1 januari 2019 rapporteert de uitvoerder van het Groningen gasveld (NAM) aanzienlijk lagere gasvoorraden in vergelijking met het voorgaande jaar. Het verschil is een vermindering van de "reserves" met 471 miljard kubieke meter en van de voorwaardelijke voorraad "in afwachting van productie" met 5 miljard kubieke meter. De reden voor de herclassificatie is het besluit van de Nederlandse regering om de Groningen-productie versneld af te bouwen (brief aan de tweede kamer DGETM-EI / 18057375, 29 maart 2018). Hiermee zijn de oorspronkelijke 471 miljard kubieke meters aan reserves afhankelijk geworden van beslissingen van anderen (de Nederlandse overheid) waarop de uitvoerder weinig of geen directe invloed heeft. Daarom worden deze reserves afgewaardeerd tot voorwaardelijke voorraden en worden zij niet opgenomen in het jaarverslag van dit jaar.

September 2019

Appendix

Definitie van voorwaardelijke voorraad classificatie

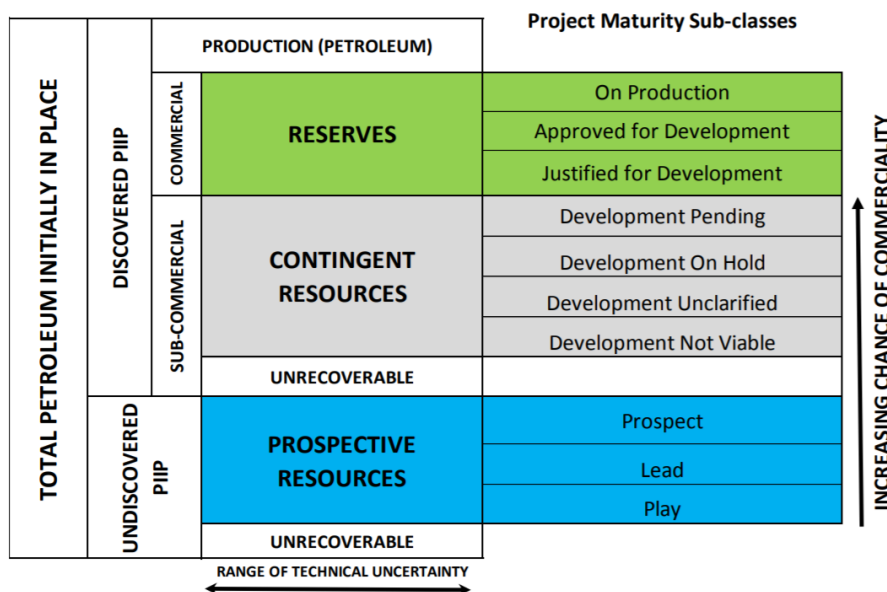
TNO gebruikt de PRMS-bronclassificatie zoals gepubliceerd door de SPE (https://www.spe.org/notes/wp-content/uploads/2010/12/ADS_Final.pdf). Voor de voorwaardelijke voorraden worden de volgende (onvertaalde) definities gebruikt (zie ook Figuur 1):

Development pending (In afwachting van productie): is limited to those projects that are actively subject to project-specific technical activities, such as appraisal drilling or detailed evaluation that is designed to confirm commerciality and/or to determine the optimum development scenario. In addition, it may include projects that have nontechnical contingencies, provided these contingencies are currently being actively pursued by the developers and are expected to be resolved positively within a reasonable time frame. Such projects would be expected to have a high probability of becoming a commercial development (i.e., a high chance of commerciality).

Development on hold (Wachtend op ontwikkeling): the primary nontechnical contingencies are subject to the decisions of others over which the developers have little or no direct influence and both the outcome and the timing of those decisions is subject to significant uncertainty.

Development unclarified (Ontwikkeling nog onbekend): the project is under evaluation, further appraisal activities are required or the contingencies have yet to be fully defined. In such cases, the chance of commerciality may be difficult to assess with any confidence.

Development not viable (Ontwikkeling niet rendabel): a technically viable project, but assessed as being of insufficient potential to warrant any further appraisal activities or any direct effort to remove commercial contingencies.

Figuur 1 Resource classes and subclasses; Note the Development On Hold Sub-class has a lower chance of commerciality than the Development Pending Sub-class.